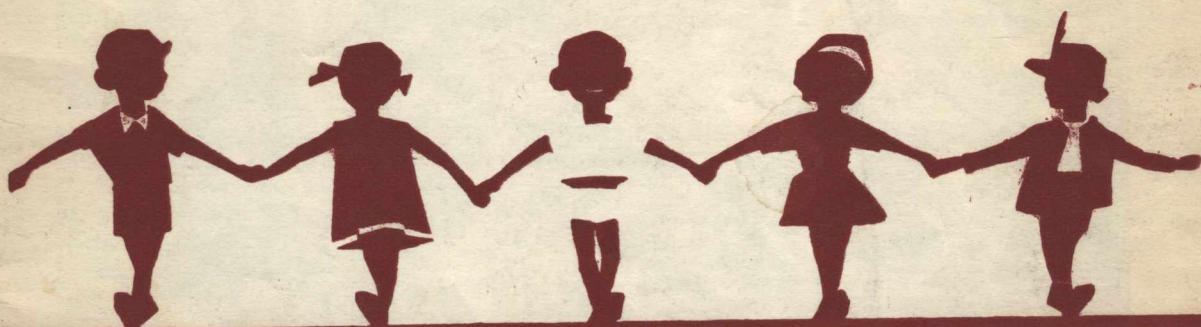

W

II

ЛИСТОПАД
1969

**ДОШКІЛЬНЕ
ВИХОВАННЯ**

Діти прагнуть наслідувати своїх старших товаришів-солдатів. Вони стараються акуратно заслати ліжко, сумлінно виконати доручення, бути більш дисциплінованими і дружними.

Діти з повагою і гордістю дивляться на людей у солдатських шинелях, радіють трудовим досягненням своїх батьків, мріють бути справжніми лєнінцями, захисниками нашої прекрасної Батьківщини.

Свої враження діти переносять на творчі ігри: вони відображають подвиги радянських прикордонників, будують космічні кораблі, підкоряють сувору Арктику і т. д. Люблять діти гратися у чапаєвців. У цих іграх виховуються такі риси характеру, як любов до Батьківщини і готовність її захищати, сміливість, мужність, кмітливість, відвага.

У вихованні дітей на прикладах героїчного минулого і сучасного Луганщини використовуємо й таку форму роботи, як прослуховування грамзаписів і магнітофонних стрічок, перегляд телепередач. За нашим проханням телестудія щомісяця надсилає програму дитячих передач. Це ми враховуємо при плануванні роботи і прагнемо не пропускати ті фільми й спектаклі, які мають велике виховне значення для дошкільнят.

Але без тісного зв'язку з батьками вся ця робота не дала б належних результатів. Дуже важливо було залучити їх до спільної роботи по вихованню у дітей любові до Батьківщини і поваги до людей, які віддали життя за наше щастя. Ми ознайомили з планом роботи членів батьківського комітету, провели батьківські збори на тему «Роль сім'ї у вихованні моральних якостей у дитини», підготували поради і рекомендації для батьків.

Використовуючи різноманітні форми по вихованню дітей на героїчних традиціях, ми досягли певних результатів. У дітей більш яскраво стали проявлятися такі риси характеру, як сміливість, уміння володіти собою, доводити почате до кінця. Ще ближчими й дорожчими стали нашим вихованцям образи В. І. Леніна та його соратників. Вони жваво цікавляться подіями, що відбуваються в нашій країні, трудовими досягненнями на честь сторіччя з дня народження великого Леніна.

Будемо ще краще виховувати дітей на героїчному минулому нашої Батьківщини, на революційних і трудових традиціях радянського народу, щоб наші діти виростили справжніми патріотами, гідними спадкоємцями завоювань Жовтня.

*Г. ТРОЦЕНКО,
завідуюча дошкільним закладом
№ 34 м. Севастополя*

Легендарний Севастополь

Велично здійсмається над бухтами білокам'яний Севастополь, місто-герой, бойовий страж радянського Чорномор'я.

Наші вихованці народилися в цьому славному місті. Його сьогоднішнє життя, його героїчне минуле дають вдячний матеріал для виховання у дітей високих моральних якостей. Спостерігаючи за дошкільнятами, розмовляючи з ними, ми переконалися, що їм зовсім не байдуже, де вони живуть. Діти часто звертаються до вихователів із запитаннями: «Чому наше місто називають героєм?», «Чому в Севастополі так багато пам'ятників?», «Хто ці

герої, яким поставлено пам'ятники?» і т. д.

Треба було яскраво й дохідливо розповісти дітям про бойові і трудові подвиги севастопольців, щоб вони пройнялися ще більшою повагою і любов'ю до рідного міста. Вихователька підготовчої групи І. А. Брудська почала цю роботу з того, що підбрала і опрацювала літературу про минуле й сучасне Севастополя, проконсультувалась з працівниками екскурсійного бюро. Це допомогло їй скласти добре продуманий детальний план роботи по вихованню у дітей любові до рідного міста.

Експерсія на будівництво.

Перші експерсії з дітьми вона провела на найближчі до дитячого садка вулиці — Героїв підводників, Курсантів, на проспект Гагаріна. Потім у районі новобудов, що розкинувся на березі Стрілецької бухти, діти спостерігали, як зводяться нові житлові корпуси, цікавилися, чи будуть тут школи, дитячі садки.

На одній з чергових експерсій вихователька повела дошкільнят на будівництво дитячого садка, познайомила їх з бригадиром монтажників. Він розповів їм, як працюють робітники його бригади, показав машини, які допомагають будівельникам швидше зводити будинки. Діти спостерігали за дружною, злагодженою роботою робітників різних спеціальностей — монтажників, електрозварників, малярів.

Тоді ж будівельники запросили наших дітей на відкриття нового дитячого садка, і вони з нетерпінням чекали цього дня. На святі відкриття нового дошкільного закладу наші вихованці читали вірші про будівельників, привітали маленьких новосельців, подарували їм багато іграшок, виготовлених своїми руками.

Здобуті під час експерсій знання сприяли тому, що діти взяли дуже активну участь у бесіді «Севастополь будеться». Вони розповідали про те, що наше місто стає дедалі красивішим, що в ньому будується

багато житлових будинків, шкіл, кінотеатрів, дитячих садків.

— Я живу на проспекті Гагаріна, — говорила Рената. — Тут багато нових будинків, всі вони красиві, багатопверхові. Вулиця наша широка, рівна, чиста.

— Я теж живу на проспекті Гагаріна, — сказав Юра. — Будинок наш ще зовсім новий. Я люблю дивитися на вулицю увечері, коли одразу засвічуються всі ліхтарі. Стає так світло, ніби вдень...

— А біля нас збудували нову школу, — похвалилася Валя. — В ній вчиться багато дітей. Я теж буду вчитися в цій школі.

Розширюючи уявлення дітей про навколишнє життя, ми ознайомили їх з працею рибалок, робітників консервного заводу. Вони спостерігали, як розвантажували повні риби трюми на рефрижераторі «Слава Севастополя». Капітан розповів дітям про те, як далеко в океані рибалки ловлять рибу. Звичайно, вони сумують за домівкою, за рідними. Але севастопольці не забувають про них. Кожного дня з порту по радіо запитують про життя екіпажів суден, про їх трудові успіхи.

— Рідне місто завжди допомагає нам переборювати труднощі, — сказав капітан.

Його розповідь дуже схвилювала дітей, вони ще довго обмінювались враженнями про побачене. А на прогулянках дедалі частіше виникала гра в рибалок.

Неодмінним предметом дитячих спостережень є море. Ми часто ходим до нього в різні години дня і в різну погоду. Вчимо дітей бачити багатоликість моря, його різноманітне життя, неоднаковий характер. Тихого літнього сонячного дня бачили його ласкавим, спокійним. Воно ледь хвилювалось, і сонячні зайчики стрибали по воді. Колір моря напрочуд світлий, смарагдовий. Хотілось довго-довго дивитися на нього.

Діти полюбили море. Вони з інтересом спостерігали за ним, помічаючи кожного разу щось нове, радіючи своїм відкриттям. Називали його то тихим, ласкавим, теплим, то грізним, сердитим, холодним.

Під час прогулянки на катері діти помітили невеликий сірий обеліск на Павловському миску. Вихователька розповіла їм, що це пам'ятник есмінцю «Свободный». Десятки ворожих літаків пікірували на корабель, а його палуба незмінно відповідала вогнем зеніток. Потім все закрив величезний фонтан, корабель почав тонути. Поранені, сходячи кров'ю, продовжували стріляти, хоч палуба вже ховалась під водою. Так воювали севастопольські моряки, захищаючи місто.

Цю розповідь діти не забули. На занятті з малювання Наташа, Олександр й Андрій зобразили пам'ятник есмінцю «Свободный», прикрашений квітами. А мати Вови з хвилюванням розповідала нам, що син дуже просив поїхати на Корабельну сторону, щоб одвезти букети квітів до пам'ятника героям-морякам.

Військові моряки — часті гості в нашому дошкільному закладі. Діти завжди з нетерпінням чекають зустрічей з ними. Одного разу моряки запросили їх до себе на корабель — і це було справжнє свято для дошкільнят. Усе тут було нове й цікаве для них. У дитячий садок повернулися з подарунками: макетом корабля, біноклем, рупором. Після цього ігри в моряків стали ще цікавішими, змістовнішими. Тепер ми дедалі частіше чуємо від своїх вихованців: «Виросту — буду моряком», «Моряки дуже сміливі й сміливі люди». Діти багато й цікаво розповідають про море, кораблі, про трудівників моря.

Севастопольці люблять Приморський бульвар, на ньому завжди багатолюдно. І наші діти не раз побували тут. Милувалися видом на море, емблемою нашого міста — пам'ятником Затонулим кораблям. Дуже подобаються їм тіністі алеї платанів, красивий фонтан, чудові троянди.

Щоб посилити дитячі враження, вихователька розповіла: «Наші троянди, що пахнуть морем і сонцем, незвичайні. Вони допомагали бійцям у важкі дні війни. Севастопольські дівчата збирали їх на Приморському бульварі і відносили букети морякам, що захищали місто». На-

Оце гармата!

прикінці вона продекламувала слова з пісні «Севастопольские розы».

У кожному місті є щось своє, неповторне, що особливо дороге серцю його жителів. Для севастопольців — це Малахов курган. Ми ставили перед собою завдання допомогти дітям усвідомити величкий подвиг героїв — учасників оборони Севастополя в Кримській і Великій Вітчизняній війнах.

З численних пам'ятників Малахового кургана обрали доступні розумінню дошкільнят. Почали екскурсію з оборонної вежі, де на пам'ять про героїв, що захищали місто, запалено Вічний вогонь. Далі пройшли по алеї Дружби. Вихователька сказала, що гості, які приїждять до нас із багатьох країн і з різних міст Радянського Союзу, посадили тут дерева. Ця алея стала символом миру і дружби.

Побували діти й на Сапун-горі. Про неї складено легенди, вона оспівана в піснях. Діти багато вже чули про неї. Вийшовши з автобуса, вони зупинились, зачаровані красою і величчю безмежного простору, що відкрився перед ними. Діти йшли основою алеєю до обеліска Слави, вигукуючи: «Як тут красиво! А скільки червоних маків!» Ми розповіли їм, що колись тут точилися тяжкі бої з фашистами, що всі солдати, які воювали тут, були героями. І ці червоні маки, вічнозелені сосни — теж пам'ятник героям.

Підійшли до обеліска Слави. Вихователька прочитала слова, викарбувані на ньому.

Діти стояли притихлі. Потім вони обережно поклали квіти. А Таня і

Чудова панорама Севастополя.

Надя були настільки схвильовані всім побаченим, що перш ніж підійти до обеліска з квітами, зняли на східцях туфельки.

Ми розуміли, що не досить лише збагачувати знання дітей, старалися впливати на їхні почуття. Великі можливості для цього дає читання доступних дітям літературних творів про героїв-севастопольців. Особливо запам'яталось дошкільнятам оповідання про тринадцятирічного розвідника Валерія Волкова, про його подвиг в Ушаковій балці Корабельної сторони.

Інтерес до книжок, віршів, оповідань про героїв постійно зростає. Радує те, що діти почали самі розповідати про сміливість і хоробрість, про героїзм захисників Севастополя.

Ми радили вихователям активніше залучати батьків до роботи по вихованню у дітей любові до рідного міста. Щоб батьки могли правильно знайомити дітей з містом, провели

для них консультацію «Що розповісти дитині про місто», рекомендували літературу про Севастополь.

В результаті проведеної роботи у дошкільнят зріс інтерес до суспільних явищ, до подій як в рідному місті, так і в усій нашій країні. Збагатилися, стали виразнішими за змістом дитячі малюнки. Дошкільнята дуже люблять малювати за такими темами: «Святковий Севастополь», «Севастополь будується», «Що я люблю в своєму місті», «Чорне море». Це ж слід сказати й про дитячі ігри, які стали значно багатші, змістовніші.

Ознайомлення дітей з героїчним минулим рідного міста, з його прекрасним сьогодні допомагає нам виховувати у них високі моральні почуття. Любов до рідного міста у них дедалі розвиватиметься й міцнітиме, стане надійним фундаментом для виховання високих якостей справжніх радянських патріотів.